

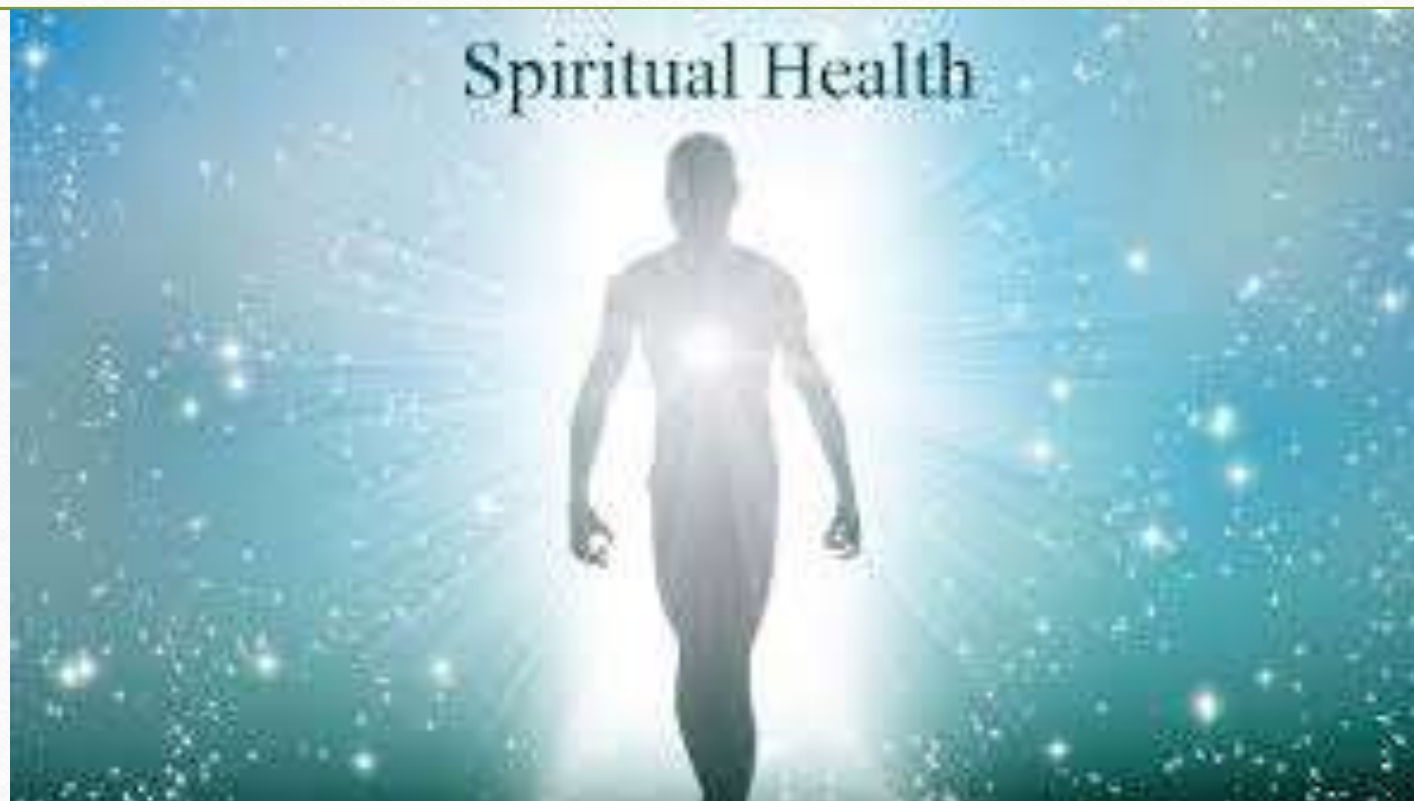
دکتر مهوش کهریزی

• استادیار، گروه معارف اسلامی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مریم جنت المکان

مدیر پژوهش واحد توسعه تحقیقات بالینی مجتمع بیمارستانی امام رضا (ع)

سلامت معنوی در همه گیری کرونا

تعریف سلامت

- سازمان بهداشت جهانی واژه سلامتی را حالتی از رفاه کامل جسمی، روانی و اجتماعی و نه فقط فقدان بیماری یا ناتوانی تعریف نموده است.
- سلامت به معنای تندرستی و عافیت از بیماری است و تمام ابعاد جسمانی، روانی اجتماعی و معنوی انسان را شامل می شود.
- واژه سلامت ← آرامش و امنیت
بی گزند شدن، بی عیب شدن،
- از حدود ۵۰ سال پیش سازمان بهداشت جهانی به ضرورت توجه به بعد معنوی در تعریف سلامت در کنار ابعاد جسمانی، روانی و اجتماعی پرداخت.

سلامت نام خدا

- خداوند خود عین سلامت است. منشا سلامت است و سلامت به او باز می‌گردد. قرآن کریم خداوند را با نام سلام خوانده است.
- آیه ۲۳ سوره حشر یکی از نام های مقدس خداوند

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ

اوست خدای یکتایی که غیر او خدایی نیست، سلطان مقتدر عالم، پاک از هر نقص و آلایش، منزّه از هر عیب و ناشایست، ایمنی بخش دلهای هراسان، نگهبان جهان و جهانیان

سلامت بخشی خدا

خداوند نه تنها سلامت است بلکه «سلامت بخش» نیز می باشد زیرا هر آنچه از خدا ناشی می شود خیر و سلامت است.

آیه ۷۹ سوره نساء

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

هر چه از خوبیها به تو می رسد از جانب خداست و آنچه از بدی به تو می رسد از خود توست و تو را به پیامبری برای مردم فرستادیم و گواه بودن خدا بس است.

معنویت

✓ معنویت در الهیات اسلامی گوهر اصلی دینداری است و صرف تقلید و عمل به احکام شریعت یا تقلید به اعمال اخلاقی نیست.

✓ معرفت و ایمان به غیب و تبیین توحیدی از نظام هستی و مبتنی ساختن اعمال جوارحی و جوانحی بر همین پایه و بنیان. این معنویت زیربنای عبادات و اخلاق

معنویت

✓ زیر ساخت و پایه سلامتی جسم و روح است

✓ زیربنای اصلی معنویت را باید در با کرد.

معنویت

□ شهید مطهری معنویت را :

نوعی احساس و گرایش ذاتی انسان به امور غیر مادی، مانند علم و دانایی، خیر انسانی و زیبایی، تقدیس و پرستش می دانند.

□ وجه تمایز انسان و موجودات دیگر
کند.

فطری بودن معنویت

«گرایش به ارحم الراحمین در گرفتاری ها در فطرت تمام مردم دنیا است»

آیه ۶۵ سوره عذ

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ

این مردم مشرک چون به سبی سینه و به دست موج سر سینه در آن حال) تنها خدا را به اخلاص کامل در دین میخوانند، و چون از خطر دریا به ساحل نجاتشان رساند (باز به خدای یکتا) مشرک می‌شوند.

فطری بودن معنویت

در ذات انسان ها عشق به خدا و احساس نیاز به عبودیت او نهفته است که در مواقع بیماری و درد و گرفتاری بیشتر مشهود است.

وَإِذَا مَسَّ النَّاسُ ضُرًّا دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا آذَقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ

سوره روم ۳ ← و مردم (عادتشان این است که) هر گاه رنج و المی سخت به آنها رسد در آن حال خدای خود را به دعا می‌خوانند و به درگاه او با تضرع و اخلاص روی می‌کنند و پس از آنکه خدا به آنها رحمت خود را چشایند (و از آن سختی نجاتشان داد) آن‌گاه باز گروهی از آنها به خدای خود مشرک می‌شوند.

فرق معنویت و مذهب

- برای مذاهب یک چارچوب مذهبی و رسمی وجود دارد اما معنویت شامل مجموعه یا زمینه رسمی نیست.

- بعد معنوی در ادیان مختلف براساس مبانی خودشان ارائه می شود.

- معنویت پدیده ای جهانی است که همه انسان ها برای جستجوی معنا و پذیرش زندگی خود از طریق ارتباط با بزرگان و مقدسات به آن نیازمند هستند.

- معنویت یک تجربه درونی و اتصال به واقعیت بزرگتر قلمداد می شود.

معنویت و مذهب : تفاوت یا شباهت؟

سلامت معنوی

❖ احساسی درونی و رضایت بخش توأم با ارتباطات سازنده با خود و دیگران و وجود متعالی در چارچوب فرهنگ خاص هر جامعه می باشد که به معنادار کردن زندگی و مرگ می انجامد.

❖ لحاظ کردن فرهنگ در تعریف سلامت معنوی ضرورتی اجتناب ناپذیر است.

سلامت معنوی

- سلامت معنوی، نخستین بار در سال ۱۹۷۱ میلادی توسط موبرگ و تحت عنوان **سلامت معنوی** زیستی مطرح شد.

سلامت معنوی از دیدگاه اسلام

○ ارتباط و اتصال معنوی با خالق که زمینه ساز آرامش قلبی است و انسان را از اضطراب ها، دل نگرانی ها و تشویش ها، رها می کند و به روانی می رساند.

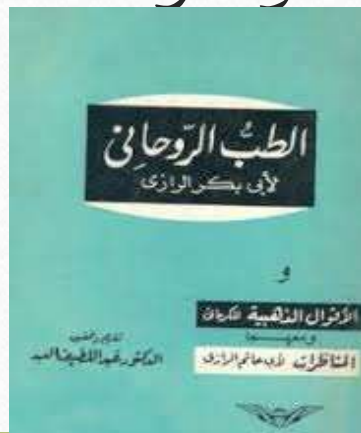
سکینه و اطمینان

○ سلامت معنوی قلبی

تاریخ سلامت معنوی

آمیختگی معنویت و طبابت

- رازی در مقدمه کتاب «الطب الروحانی» می نویسد که این کتاب مکمل و به موازات کتاب «المنصوری» است که هدف آن م «طب جسمانی» است.

تاریخ سلامت معنوی

• ابن سینا درباره صفات طبیب می گوید «طبیب باید دائم بشارت دهنده صحت و سلامتی برای بیمار باشد چرا که برای عوارض نفسانی تاثیر فوق العاده دارد».

• درمان و سلامت معنوی از دیرباز در مکاتب طب بشری به خصوص در ایران مورد توجه بوده و ایرانیان درمان های روحی درکنار درمان جسمی را درک نموده اند.

اهمیت سلامت معنوی

- انسان یک کل است و رفتار او تحت تاثیر تمام ابعاد وجودی او قرار دارد.
- اگر بیماری بعنوان یک رفتار در نظر گرفته شود، بدیهی است که این رفتار تحت تاثیر ابعاد زیستی، روانی، اجتماعی و معنوی او قرار دارد.
- یکی از زمینه های عمده بیماری های جسمی و روانی، احساس پوچی و بیهودگی است و این احساس ناشی از فقدان بعد معنوی سلامت در افراد می باشد.

اهمیت سلامت معنوی

□ یونگ در مقاله « انسان نوین در جستجوی یک روح » ادعا می کند که هیچ گاه بیماری نداشته که درمانش مستلزم بازگشت او به معنویت نبوده باشد.

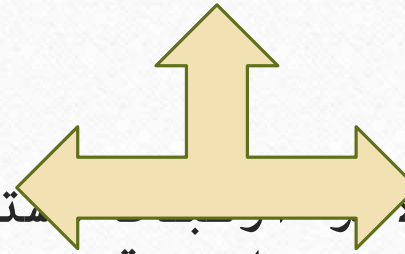
□ دیپاک معتقد است الکتروشوک هایی که برای درمان افسردگی شدید استفاده می شود نتایج پایداری ندارند و بهتر است برای درمان از تمارین معنویت درمانی و یافتن هدف و معنا در زندگی استفاده شود.

اهمیت سلامت معنوی

در

تحقیقات نشان میدهد

سلامتی بهتر با نمره معنوی بالا ارتباط مثبت دارد.
خود مراقبتی معنوی می تواند سبب مدیریت بیماریهای مزمن شود.

نسبی بودن سلامت در دنیا

- آمیختگی سلامت به درد و رنج در دنیا، مقتضای حیات مادی و جسمانی است که عالم تزاخم، حرکت و خروج از قوه به فعل و فرسایش جد است
- سوره بلد

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ

که ما انسان را به حقیقت در رنج و مشقت آفریدیم (و به بلا و محنتش آزمودیم).

نسبی بودن سلامت در دنیا

• زمانی رنج و زحمت به پایان می رسد که پرونده این دنیا بسته شود.

• سوره انشقاق

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ

ای انسان البته با هر رنج و مشقت (در راه طاعت و عبادت حق بکوش که) عاقبت به حضور پروردگار خود می روی.

سلامت حقیقی از نگاه قرآن

- سلامت حقیقی فقط در بهشت اتفاق می افتد زیرا بقای بدون فنا، غنای بدون فقر و صحت بدون مرض در آنجا رخ خواهد داد.
- سوره انعام آیه ۱۲۷

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۗ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

آنها را برد خدا دار سلامت و حابه اسایس است و خدا دوسدار و سرپرست آنهاست برای آنکه نیکوکار بودند.

سلامت حقیقی از نگاه قرآن

- رنجی که انسان در زندگی برای سعادت جاوید و رستگاری می کشد، رنجی معنادار و تحمل شدنی و برای انسان هدفدار رنجی گوارا است.

- سوره بقره آیه ۲۸

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

را می‌خواهد به راه مستقیم هدایت می‌کند.

سلامت حقیقی از نگاه قرآن

• سوره عنکبوت آیه ۶۴

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

• این زندگانی چند روزه دنیا (اگر نه در پرستش حق و سعادت آخرت صرف شود) افسوس و بازیچه‌ای بیش نیست، و زندگانی اگر مردم بدانند به حقیقت‌دار آخرت است (که حیاتش جاوید و نعمتش بی‌رنج و زوال است).

مؤلفه ها و شاخص های سلامت معنوی

□ ایمان به خدا - توحید باوری

«ایمان شناخت با قلب، اقرار به زبان و عمل به اعضا و جوارح است»

(وَسُئِلَ عَنِ الْإِيمَانِ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) :
مَعْرِفَةٌ بِالْقَلْبِ، وَإِقْرَارٌ بِاللِّسَانِ، وَعَمَلٌ بِالْأَرْجَاءِ)

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی ایمان به خدا - توحید باوری

سوره نساء آیه ۱۲۴

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا

و هر که از زن و مرد کاری شایسته کند در حالی که مومن باشد، چنین کسان به بهشت درآیند و به قدر نقیری (پرده هسته خرمایی) به آنان ستم نکنند

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی معاد باوری و آخرت گرایی

- معاد باوری زمینه ای است برای کسب تقوای الهی در دوری از گناهان و ظلم به دیگران
- سوره بقره آیه ۲۲۳

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ^ق وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

و خدا ترس باشید و بدانید که محققا نزد خدا خواهید رفت.
و (ای رسول) اهل ایمان را بشارت ده.

موفه ها و شاخص های سلامت معنوی معاد باوری و آخرت گرایی

الإمامُ عليُّ عليه السلام: أَكثَرُوا ذِكْرَ الْمَوْتِ، وَ يَوْمَ خُرُوجِكُمْ مِنَ الْقُبُورِ، وَ قِيَامِكُمْ بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، تَهُونُ عَلَيْكُمُ الْمَصَائِبُ.

امام علی علیه السلام: مردن و روز بیرون آمدنتان از گورها و ایستادنتان در پیشگاه خداوند عز و جل را بسیار یاد کنید تا مصیبتها بر شما آسان شود.

مؤلفه ها و شاخص های سلامت معنوی معاد باوری و آخرت گرایی

الإمامُ الصّادقُ عليه السلام : ذِكْرُ الْمَوْتِ يُمِيتُ الشَّهَوَاتِ فِي النَّفْسِ ، وَيَقْلَعُ مَنَابِتَ الْغَفْلَةِ ، وَيَقْوِي الْقَلْبَ بِمَوَاعِدِ اللَّهِ ، وَيُرِقُّ الطَّبْعَ ، وَيَكْسِرُ أَعْلَامَ الْهَوَى وَيُطْفِئُ نَارَ الْجِرْصِ ، وَيُحَقِّرُ الدُّنْيَا .

امام صادق علیه السلام : یاد مرگ، خواهش های نفس را می میراند و رویشگاه های غفلت را ریشه کن می کند و دل را با وعده های خدا نیرو می بخشد و طبع را نازک می سازد و پرچم های هوس را درهم می شکند و آتش آزمندی را خاموش می سازد و دنیا را در نظر کوچک می کند.

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی تقوا

تقوا = خود مراقبتی، خود حفاظتی

همانا تقوای خدا داروی درد قلبهای شماست و بینا کننده کوری دل‌هایتان و شفابخش بیماری جسم‌هایتان و برطرف کننده تباهی سینه‌هایتان. و پاک کننده آلودگی جان‌هایتان و روشنی بخش ضعف چشم‌هایتان و فرو نشاننده ترس و اضطراب دل‌هایتان و زداینده سیاهی ظلمتتان.

متن حدیث:

امام علی علیه السلام:

إِنَّ تَقْوَى اللَّهِ دَوَاءٌ دَاءِ قُلُوبِكُمْ، وَبَصْرٌ عَمَى أَفْتَدِيكُمْ، وَشِفَاءٌ مَرَضِ أَجْسَادِكُمْ، وَصَلَاحٌ فَسَادِ صُدُورِكُمْ، وَظَهْوَرٌ دَنَسِ أَنْفُسِكُمْ، وَجَلَاءٌ عَشَا أَبْصَارِكُمْ، وَأَمْنٌ فَرَعِ جَاشِكُمْ، وَضِيَاءٌ سَوَادِ ظَلَمَتِكُمْ.

"نهج البلاغه، خطبه ص ۱۹۸"

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی ذکر

□سوره رعد آیه ۲۸

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

آنها که به خدا ایمان آورده و دلهاشان به یاد خدا آرام می‌گیرد، آگاه شوید که تنها یاد خدا آرام‌بخش دلهاست.

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی ذکر

سوره عنکبوت آیه ۴۵

وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ

همانا ذکر خدا بزرگتر (و برتر از حدّ
اندیشه خلق) است،

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی قرآن کریم

□ از نام های قرآن «شفا» است که انسان را از بیماری های روانی نجات می دهد.

□ (سوره یونس آیه ۵۷) يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

ای مردم! یقیناً از سوی پروردگارتان برای شما پند و موعظه ای آمده، و شفاست برای آنچه [از بیماری های اعتقادی و اخلاقی] در سینه هاست، و سراسر هدایت و رحمتی است برای مؤمنان.

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی نماز

□ وَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : مَثَلُ الْبَيْتِ الَّذِي
يُذَكَّرُ فِيهِ اللَّهُ وَ الْبَيْتِ الَّذِي لَا يُذَكَّرُ اللَّهُ فِيهِ كَمَثَلِ الْحَيِّ وَ
الْمَيِّتِ.

پیغمبر (صلی الله علیه و آله) فرمود: نسبت خانه‌ای که در آن
ذکر خدا گفته شود به خانه‌ای که در آن ذکر خدا گفته
نشود، چون زنده است نسبت بمرده.

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی نماز

- گفتگوهای روزانه عاشق و معشوق، در آدمی این احساس را زنده می کند که تا زمانی که کسی را برای گفتگو و ارتباط حاضر می بیند زندگی قابل زیستن است به ویژه آنکه طرف گفتگو، محبوب دل ها و بخشنده هستی، یعنی خدا باشد.
- هر نماز تا نماز بعد، به انسان بهانه ای برای زیستن و دلیلی برای بودن می بخشد.

مؤلفه ها و شاخص های سلامت معنوی دعا

□ (سوره بقره آیه ۱۸۶)

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۖ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ ۗ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

و چون بندگان من (از دوری و نزدیکی) من از تو پرسند، (بدانند که) من به آنها نزدیکم، هرگاه کسی مرا خواند دعای او را اجابت کنم. پس باید دعوت مرا (و پیغمبران مرا) بپذیرند و به من بگردند، باشد که (به سعادت) راه یابند.

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی دعا

- فایده دعا در این است که وجود متناهی به وجود نامتناهی وصل می شود.
- (سوره غافر آیه ۶۰)

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

و خدای شما فرمود که مرا با (خلوص دعا) تا دعای شما مستجاب کنم.

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی دعا

در دعای هفتم صحیفه سجادیه امام سجاد (ع) باز شدن گره های زندگی را از خداوند طلب می کند. و همه موجودات را تابع اراده خدا می داند و به ضعف همگان در برابر اراده خدا و ناصر برای کسی که گرفتار آمده دارد.

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی توکل

□ (سوره انفال آیه ۲)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

دل‌هاشان ترسان و لرزان شود و چون آیات خدا را بر
آنها تلاوت کنند بر مقام ایمانشان بیفزاید و به
خدای خود در هر کار توکل می‌کنند.

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی توکل

□ (سوره شعراء آیه ۲۱۷)

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

و توکل بر آن خدای مقتدر مهربان کن.

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی توکل

• علامه طباطبایی:

وقتی ایمان انسان زیاد گشت و فهمید که خداوند یگانه ربی است که تمام موجودات به سوی او بازگشت می کنند برخود حق و واجب می داند کند و در مهمات زندگی او را وکیل بشود او در مسیر زندگی اش مقدر می کند

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی توسل

□ (سوره مائده آیه ۳۵)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

ای اهل ایمان، از خدا بترسید و به سوی او وسیله جویید
و در راه او جهاد کنید، باشد که رستگار شوید.

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی

صبر

□ (سوره بقره آیه ۱۵۶-۱۵۵)

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَ بَشِّرِ
الصَّابِرِينَ

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

قطعاً همه شما را با چیزی از ترس، گرسنگی و کاهش در مال ها و جان ها و میوه ها
آزمایش می کنیم؛ و بشارت ده
به استقامت کنندگان!

آنها که هر گاه مصیبتی به ایشان می رسد، می گویند: «ما از آن خدائیم؛ و به سوی
او باز می گردیم»

مولفه ها و شاخص های سلامت معنوی

□ صبر

□ رضا «بالاترین مقام سالکانِ اِلی الله»

پیامبر اکرم (ص) می فرمایند "خداوند ا به من یقینی عطا کن که بدانم آنچه به من میرسد، جز آنچه برایم نوشته ای نیست و مرا به قسمت خودم خشنود گردان" الکافی، ج ۹، ص ۲۴۹.

□ حمد _ شکر

«اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدَ الشَّاكِرِينَ لَكَ عَلَى مُصَابِهِمْ؛ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى عَظِيمِ رِزْيَتِي»
بارالها! تورا حمد، آن هم حمد آنهایی که شکرگزاران تو هستند بر مصیبت خودشان، حمد خدا را بر مصیبت بزرگ من.

عوامل معنوی بیماری (کرونا)

گناه

آزمایش

عادی شدن نعمت و عدم شکر

آیا بیماری شر است؟

ترس از مرگ

عوامل معنوی بیماری (کرونا)

□ گناه

● پیامبر اکرم (ص) فرمودند :

خداوند متعال می فرماید « بنده ای نیست که او را داخل بهشت کنم مگر اینکه جسم او را بیمار کنم تا کفاره گناه او باشد یا اینکه مرگ را بر او سخت گیرم تا بدون اینکه گناهی بر او باشد وارد بهشت شود. »

● امام رضا (ع) فرمود: هرگاه مردم گناه تازه ای مرتکب شوند خداوند آنها را به گرفتاری تازه و بی سابقه مبتلا می کند.

تهدید های کرونا

مشکلات اجتماعی

مشکلات جسمی

مشکلات روانی

نقش سلامت معنوی در مقابله تهدیدها (کرونا)

سلامت معنوی نقش بسیار مهمی در پیشگیری از عوارض
روحي و رواني ناشی از کرونا دارد.

ظهور مولفه های سلامت معنوی در کرونا

❖ بیماران

❖ عموم مردم

❖ همراهان و نزدیکان بیماران

❖ درمانگران

نتیجه منطقی سلامت معنوی

دستیابی به حیات طیبه در دنیا و آخرت

دستیابی به سعادت و رضوان الهی

عدم لحاظ آرامش در آسایش

(سوره نحل آیه ۹۷)

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

از مرد و زن، هر کس کار شایسته انجام دهد در حالی که مؤمن است، مسلماً او را به زندگی پاک و پاکیزه ای زنده می داریم و پاداششان را بر پایه بهترین عملی که همواره انجام می داده اند، می دهیم.

A photograph of a cave entrance. The cave interior is dark and rocky. Outside the cave, a waterfall flows down a rocky ledge on the left. The background is a lush green forest with many trees. The scene is framed by a white border.

خداوندا چنان کن سرانجام کار تو خشنود باشی و ما رستگار

از حسن توجه شما سپاسگزارم